

Ленин тұжы

Барлық елдердің пролетарлары, бірігіңдері!

КК(б)П Солтүстік Қазақстан облыстық комитетінің, еңбекшілер депутаттарының облыстық Соезетінің және КК(б)П Петропавл қалалық комитетінің газеті

№ 122 (7082) | Сенбі 23 июнь 1945 жыл | Шығуына 27-жыл
Жеке саны 20 тыйын

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Мемлекеттік Қорғау Комитетінің Председателі И. В. СТАЛИН жолдасқа

Қымбатты Иосиф Виссарионович!

Қару-жарақ өнеркәсібі Халық Комиссариатының Сталин атындағы Орал артиллерия зауытының жұмысшылары мен жұмысшы әйелдері, инженерлері, техниктері мен қызметшілері соғыстың аяқталған күндерінде, фашистік Германияны жеңіп шығуымыздың жарқын күндерінде отызмыншы зеңбіректің жасалып завод қақпасынан шыққандығын Сізге қуанышпен мәлімдейді.

Отан соғысы күндерінде құрылған завод ауыр дала және танк зеңбіректерін жасап шығарудың негізгі қоры болды. Сіздің нұсқауларыңызды орындай отырып, біз өздігінен жүретін қуатты артиллерия зеңбіректерін жасадық.

Заводта жасалып шығарылған артиллерия зеңбіректері өзінің сапасы жағынан жаудың техникасынан асып түсті. Заводтың жұмысшылары, инженер-техник қызметкерлері мен қызметшілері Отан алдындағы борышын орындай отырып, озат технология әдісін қолдану, өндірісте рационализаторлық ұсыныстар жасау және жұмыстың сапалы болуы үшін күрес жүргізу нәтижесінде Отан соғысы кезінде мемлекетіміз үшін 600 миллион сомнан аса қаржы үнемдеді. Мемлекеттік Қорғау Комитетінің тапсырмаларын орындағаны үшін Бүкіл Одақтық социалистік жарыста завод 23 ай бойына БК(б)П Орталық Комитетінің ауыспалы Қызыл Туына ие болып келеді.

Біздің артиллерия зауытының коллективі зеңбіректеріміздің фашистік Германияны талқандау ісін тездетуге көмектескендігін мақтан етеді.

Қазіргі уақытта, артиллерия қару-жарағын жасап шығарумен қатар бұдан да аса қуатты зеңбірек түрлерін меңгеру арқылы соғыс техникасын шыңдап, жетілдіре отырып, завод коллективі соғыс кезінде қол жеткен тәжірибені қолдана отырып, халық шаруашылығының аса маңызды салалары—еліміздің мұнай және көмір өнеркәсібі үшін машина-саймандар жасап шығару жөнінде үкмет тапсырмаларын мұлтіксіз орындауға әзір отыр.

И. В. Сталин атындағы Орал артиллерия зауыды коллективінің тапсыруы бойынша қол қойғандар:

Завод директоры Л. ГОНОР.

Бас инженер Д. РЫЖКОВ.

БК(б)П Орталық Комитетінің парторгі

Завод комитетінің председателі

П. МАЛОЛЕТОВ.

А. БЕЛОВ.

Қару-жарақ өнеркәсібі Халық Комиссариатының И. В. Сталин атындағы Орал артиллерия зауыды

Завод директоры ГОНОР жолдасқа

Бас инженер РЫЖКОВ жолдасқа

БК(б)П Орталық Комитетінің парторгі

МАЛОЛЕТОВ жолдасқа

Завод комитетінің председателі БЕЛОВ жолдасқа

Қостанай облысы мен Солтүстік Қазақстан облысы еңбекшілерінің арасындағы социалистік жарыс

АЛҒАН МІНДЕТТЕМЕ МЕН БЕРГЕН СЕРТТІ МІНСІЗ ОРЫНДАУ—ӘРБІР ЕҢБЕКШІНІҢ АБРОЙЛЫ ІСІ

Біздің жұмыс тәжірибеміз

Д. ТУЛБА.

Қостанай ауданының Аманкелді атындағы МТСның орденді директоры.

Быйыл біздің МТСның коллективі тракторлар мен ауыл шаруашылығының тіркеу саймандарын дер кезінде сапалы жөн деген болатын. Мұның өзі МТС қамтуындағы колхоздарда көктемгі егіс жұмыстарының ұйымдасқан түрде басталуына толық жағдай жасады. Тракторшылар Қазақ ССРның 25 жылдығы атындағы социалистік жарысты кең өрістетіп, міндеттемені аброймен орындауда нәтижелі жұмыстар істеді.

Көктемгі егіс кезінде тракторлармен істелетін жұмыс жоспары 153 процент орындалды. Орта есеппен алғанда 15 аттың күші бар әрбір трактормен 193 гектар жер жұмысталды.

Федор Югай жолдас басқарған трактор бригадасы егіс кезінде тракторлармен істелетін жұмыс жоспарын 126 процент орындады. 15 аттың күші бар әрбір трактормен 289 гектар жер жұмысталды. Ал, әрбір тракторға жылдық тапсырманың өзі 200 гектар еді. Бандина жолдас басқарған трактор бригадасының тракторшылары 5-сентябрь атындағы колхозда жұмыс істеп, тапсырманы 215 процент орындады. Бригада тракторшылары 15 аттың күші бар әрбір трактормен 279 гектар жер жұмыстады, сөйтіп жылдық тапсырманы артығымен орындап, мереке атындағы социалистік жарыста үздік шықты. «Ақ су» колхозында жұмыс істеген Николай Тень жолдастың басқаруындағы бригада да 15 аттың күші бар әрбір трактормен 201 гектар жер жұмысталды.

МТСның барлық тракторшылары өздеріне берілген тапсырманы артығымен орындады. Тракторшы Еватерина Колоколова жолдас ЧТЗ тракторымен 570 гектар, Л. Андрищенко жолдас 589 гектар жер жұмыстады.

Көктемгі егіс кезінде тракторлардың техникалық күтімін жақсарту ісіне ерекше көңіл бөлінді. Жұмыс үстінде бүлінген тракторлардың кідіргісіз жөнделуін қамтамасыз еттік. Автомобильмен жүретін көпшелі мастерской жабдықталды. Мұнымен қатар, 2 механик трактор бригадаларын үнемі аралап, қамтыды. Өздерімен бірге қосалқы бөлшектерді алып жүру үшін атарға да берілді.

Қазақ ССРның даңқты 25 жылдығы хұрметіне біздің облыспен социалистік жарыс шартын жасау үшін Петропавлға келген Қостанай облысы еңбекшілерінің өкілдері тілшімізбен әңгімелесті.

Төменде Қостанай облысы өкілдерінің мақалаларын жариялаймыз.

Даңқты мерекеге лайықты тарту өзірлейміз

Н. ЮРОЧКИН,

Қостанай астық совхозының бас агрономы.

Қостанай астық совхозының коллективі Кировшілердің іс үлгісі бойынша мереке хұрметіне бүкіл Қазақстандық социалистік жарысқа ұнжасты. Қостанайлықтар бұл жарыста өздеріне ұлғайтылған міндеттемелер алып, быйыл егінінен жеңісімізге сай мол өнім алуға міндеттенген болатын.

Алған міндеттемені аброймен орындау мақсатында, совхоз коллективі көктемгі егіске барлық жағынан тыңғылықты әзірледі. Егіс жұмыстарын жеңіске сай жүргізді. Осының нәтижесінде 24 майға дейін 5700 гектар егіс егу жоспары толық орындалды. Егіс жұмыстарының сапасы айдағыдай болды.

Егіс түрлерін дұрыс орналастыруға ерекше назар аударылды. Егіске деп 483 гектар тың, 2800 гектар тыңайтылған және үш жылдан бері тыңайған жер пайдаланылды. Егіс алаңы сапалы түрде өңделіп, тыңайтылды. Егер 1944 жылы совхоздың егіс даласына 1000 тонна жер сілкікті тыңайтқыш төгілсе, быйыл жергілікті тыңайтқыш бұдан екі есе артық төгілді.

Егіс қатарлап егілді. 660 гектар жерге егіс айқыш-ұйқыш егілді. Егіс тұқымының дұрыс сіңірілуіне және тұқым себу мәшперінің берік сақталуына өте-өте көңіл бөлінді. Мәселен тұқым 7—8 сантиметр тереңдікке себіліп, әрбір гектарға 3,5 миллион дәнің сіңірілуі қамтамасыз етілді.

Жылқы шаруашылығын өркендете берейік

ЕЛЬФИМОВ,

Облыстық жер бөлімінің жылқы шаруашылығы

Социалистік жарыста үнемі алда боламыз

М. МИХИН,

Пресногорков ауданы, 8-гвардия дивизиясы атындағы колхоздың председателі

Біздің колхоз өзінің ерлігі және іттырлығымен бүкіл әлемді таңдандырды. Панфиловшы 28 батыр тәрбиелеген 8-гвардия дивизиясының атымен атталады. Колхозшылар қандай ғана міндет болса, дер кезінде аброймен орындап келеді. Олар батыр дивизияның даңқына сәйкес еңбек істеуде.

Осының нәтижесінде быйыл колхозымызда егіс жоспары мерзімінен бұрын орындалды. 15 майға дейін жоспар бойынша 1500 гектар егіс егілді. Мұнымен қатар, жоспардан тыс 50 гектар, жаудан азат етілген аудандарға көмек қоры ретінде 150 гектар егін салынды.

Егіс жұмысында барлық колхозшылар өнімді еңбек істеді. Тұқым себуші Д. Михин, соқашылар Горбунова, Шапай және Шевченко жолдастар колхозымыздың таулы стахановшылары. Колхозға МТС-тан жіберілген трактор бригадасы жұмыс мұлтіксіз атқарды. Тракторшылардың нұсқауымен бүлінген қалып оңдауда М. Мастерской зор көмек көрсетті.

Қазір бізде егінің арам шөбінен отырған жырты және пішен шабу жұмыстары жүргізілуде. Пішен сүрлейтін қалып қазірдің өзінде әзірлеп қойды. Егін жыйнауға әзірлік те қыза түсті. Егіс жұмыстарда алдыңғы қатарлы колхозшылар өнімді еңбек істеп жүр.

Совхозда мал өсірудің мемлекеттік тапсырмасына қарамастан 137 процент, жылқыдан 124, қой-ешкіден 155 және шошын өсіру жөнінде 101 процент орындалды. Мал өсіруде үздік шыққаны үшін совхоз облыстық совет аткомі мен КК(б)П облысының ауыспалы Қызыл туына және СОЖЕР Халық Комиссариатының прамотанына ие болды. Фермаларымызға аудандық совет аткомі мен аудандық партия комитетінің ауыспалы Қызыл туы бұдан бұрын тапсырылса, туды мал өсірушілерімізге берейік.

дің батыр Қызыл Армиямыз фашистік Германияны толық жеңіп шығуымызды қамтамасыз еткен өте-өте шыңдалып жетілген және қуатты артиллерия қару-жарағын жасап шығарудың негізгі қоры болып алды.

Бейбіт құрылыс кезінде артиллерия қару-жарағы мен еліміздің мұнай және көмір өнеркәсібі үшін жабдықтаулар жасап шығару ісінде Сіздердің жаңа табыстарға жетуіңізге тілектеспін.

И. СТАЛИН.

Қазақ ССР Халық Комиссарлары Советі мен Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінен

Қазақ ССР Халық Комиссарлары Советі мен Қазақстан Коммунист (большевиктер) Партиясының Орталық Комитеті Қазақ ССР Жоғарғы Советінің депутаты, халық поэзиясының алыбы, қазақ халқының ғасырлар бойғы данышпандығын бойына жыйған, Сталиндік дәуірдің атақты жыршысы—жыйырмасыншы ғасырдың Гомері **Жамбыл Жабаевтың** жүз жасында, 1945 жылғы 22 июньде Москва уақытымен 4 сағат 55 минутта, ұзаққа созылған ауыр науқастан кейін қайтыс болғандығын совет халқына қатты қайғырып хабарлайды.

Асқан көрнекті ақын өзінің бір ғасыр өмірін адамзаттың бақыты үшін жалынды күрес жолына арнады. Жамбыл Жабаев көп ұлтты Советтер Одағы халықтарының барлық ұрпақтарының сүйіспеншілігіне ие болды.

Отанымыз бен халқымыз өзінің адал ұлы, халықтың ойы мен тілегінің сүйікті жаршысы Жамбыл Жабаевты Ленин, Еңбек Қызыл Ту, «Хұрмет Белгісі» ордендерімен наградап және Сталиндік сыйлық беріп, оның қажырлы қайратпен істеген еңбегіне лайық баға берді.

Жамбыл Жабаевтың өмірі Отанымызға, Ленин—Сталин партиясына шексіз берілгендіктің үлгісі ретінде еліміздің еңбекшілері үшін өнеге болып саналады.

Жамбыл Жабаевтың есімі халықтың жүрегінде мәңгі сақталады.

**ҚАЗАҚ ССР ХАЛЫҚ КОМИССАРЛАРЫ СОВЕТІ.
ҚАЗАҚСТАН К(б)П ОРТАЛЫҚ КОМИТЕТІ.**

Қазақтың Советтік Социалистік Республикасы Жоғарғы Советінің Президиумы Қазақ ССР Жоғарғы Советінің депутаты, халық поэзиясының алыбы, асқан талантты қарт ақын, Сталиндік сыйлықтың лауреаты, үш орденді **Жамбыл Жабаевтың** жүз жасында, осы жылғы 22 июньде, Алматы қаласында, ұзаққа созылған науқастан кейін қайтыс болғандығын қатты қайғырып хабарлайды.

ҚАЗАҚ ССР ЖОҒАРҒЫ СОВЕТІНІҢ ПРЕЗИДИУМЫ.

Алынған міндеттеме аброймен орындалсын

БУЛАЕВО. (Өз тілшімізден). «Сулы-шоқ» колхозының мүшелері Қазақстанның 25 жылдығы атындағы бүкіл халықтық социалистік жарысқа ұштасқанда дәнді егіннің әрбір гектарынан 5 центнер, мол өнім учаскесінен 11 центнер өнім алуға міндеттенген еді. Бұл міндеттемені аброймен орындау үшін, олар егін бас тартқанша арам шөпті көмінде екі рет отауға сөз берген болатын.

Алынған міндеттеменің іс жүзінде орындалуы қалай? Турасын айту керек. Мұнда егіннен мол өнім алу үшін күрес жоқтың қасы деуге болады.

Колхоз егіс жоспарын 4 июньде орындады. Колхоз председателі Нүрекенов жолдас егістен кейін «дем алу» ойлаған көрінеді. Сөйтіп, колхозда 11 күн «дем алу» болып өтті. Ал колхоздың

егін даласында арам шөп қаулап өсіп, 200 гектар күзгі егінді мүлде арам шөп басып кетті. Бірақ, бұл колхоз басқарушыларының ойларына кіріп те шықпады. Колхозда 923 гектар дәнді егістің небары 45 гектары ғана арам шөптен арылтылды. Арам шөп отауға күн сайын 5—6 адамнан ғана шығып жүр.

Егіннің арам шөбін отау жұмысының барысы: «Бірлік», «Қара шоқ» «Победа» және Карл Маркс атындағы колхоздарда да баяу болып отыр. «Бірлік» колхозында небары 5 гектар ғана егін арам шөптен тазартылды.

Бұл айтылғандар аудандық жер бөлімшелердің егіннің арам шөбін отауға қолма-қол басшылық жасамай отырғандығын сыпаттайды.

бұл МТС ең алдымен аталатын еді.

1944 жылы егіс жоспарын ойдағыдай орындағалы үшін МТСқа облыстық совет атқомі мен КК(б)П обкомінің ауыспалы Қызыл туы берілсе, былай МТС коллективі Қазақ ССР Халық Комиссарлары Советі мен КК(б)П Орталық Комитетінің ауыспалы Қызыл туын алып отыр. Біз бұл екі туды да қолда берік ұстаймыз.

Егіннен мол өнім алу жолындағы күрестің алғашқы кезеңіндегі табыстарымыз осындай.

Біз Солтүстік Қазақстан облысының Ленин ауданындағы Қиянов жолдас директор болып істейтін Ильич атындағы МТС-та болдық. Бұл МТС-та көктемде тракторлармен істелетін жұмыс жоспары 94 процент ғана орындалған. 15 аттын күші бар әрбір трактормен 83 гектар орнына 79 гектар ғана жер жұмысталған. Ол олма, мұнда 23 мың килограм жанармай мөлшердегіден артық жұмсалған көрінеді.

Ильич атындағы МТС-та тракторлармен істелетін жұмыс жоспарының орындалмауын МТС директоры Қиянов, аға механик Шунтов жолдастарының егін даласында трактор паркін күнін сарқа пайдалану ісін батыл ұйымдастыра алмай отырғандығынан деп түсіну керек.

МТС коллективі бұл елеулі кемшіліктерді жедел жояды деп сенім білдіремін.

ЕГІННЕН МОЛ ӨНІМ АЛУ ҮШІН КҮРЕСТЕ

А. ӨТЕШОВ.

Семіозер аудандық совет атқомінің председателі.

Ауданымыздың еңбекшілері Республикамыздың 25 жылдығы хұрметіне ұйымдастырылған бүкіл халықтық социалистік жарысқа жаппай ұштасып, көктемгі егісті қысқа мерзімде, агротехникалық жоғары сапада аяқтап шығуға міндеттенген болатын.

Көктемгі егістің алғашқы күндерінен бастап-ақ колхоздарда, МТС-тар мен совхоздарда алынған міндеттеме мен берген сертті аброймен орындау үшін қажырлы күш жұмсалды. Тракторшылар, соңашылар, тырмашылар мен түкым себуншілер өзара социалистік жарысты кең өрістете отырып, егіс даласында тыңғылықты жұмыс істеді, сөйтіп еңбек өнімін күн санап арттыра түсті.

27 майда ауданда егіс жоспары толық орындалды. Сонымен егіс жұмысы өткен жылдағыдан 15 күн бұрын аяқталды. Ауданымызда жоспар бойынша 39 мың гектар орнына, 40371 гектар егіс егілді. Сөйтіп біздің аудан облыстық совет атқомі

ерекше табыстарға ие болды.

Алайда бізде жылқы шаруашылығын өркендетуде кемшіліктер де жоқ емес. Өткен жылғы облыстың бірталай ауданында жылқы шағылыстыру науқаны ойдағыдай өткізілмеді. Осы себептен де оларда жылқы өсіру жөніндегі мемлекеттік жоспардың орындалуы тіпті мұрдымсыз болды.

Өткен жылғы кемшіліктерді іс үстінде жойадымыз. Былғы әрбір жүз биеден жоспар бойынша 60 құлын алу орнына, 65 құлын алуға мүмкіншілік бар. 5 ауданда колхоз аралық жылқы жайылымы ұйымдастырылды. Биелер колхоздардың өндірістік жұмысынан босатылды. Бұдан былай олар тек ғана жайылымда болып, жылқы фермасына жаңадан ондаған құлын қосатын болады.

«Темір қазық» колхозындағы жылқышылар бригадасы (Ферма меңгерушісі Шәріпов жолдас) 1944 жылы 100 биеден тұяққа-тұяқ өсірді. «Совет» колхозындағы ферма меңгерушісі Батыров жолдас) Торабаев және Қажымұратов сыяқты жылқышылар да жылқы басын өсіруде үздік табысқа жетті. Мұнда 45 биеден 45 құлын алынды. Торабаев және Қажымұратов жолдастардың әрқайсысы еңбегіне қосымша ақыға бір-бір құлын алды.

дәл көрдік. Мәселен, «Еңбек» колхозында ірі жылқы фермасы бар. Мұнда жылқы шаруашылығы жылдан-жылға өркендеуде. Былғы 108 биеден 63 құлын алыған. Қыдыралын жолдас басқарған ферманың Оралдин, Дүйсенов және Әбішев жолдастар сыяқты жылқышылары жылқы шаруашылығын өркендетудегі үздік еңбегі үшін былғы еңбектеріне қосымша ақыға бір-бір бұзау алмақ болып отыр.

Бұл ферманың жылқышылары өздеріне тапсырылған жұмысқа өте жауаптылықпен қарайды. Жылқыны күндіз-түні жайып бағайды, жылқы жайылымы әлсін-әлсін ауыстырып отырады. Жылқы шағылыстыру маусымын жыл сайын табыспен өткізеді.

Дегенмен кемшіліктер де жоқ емес. Елеулі кемшіліктердің бірі—құлындар сүтке жарымайды. Өйткені биелі сарқа сауып қояды. Ал бие сүті—құлын денесінің толысуына ең негізгі азық.

Сталин атындағы колхоздың жылқы фермасы таңдаулы фермалардың бірі. Мұнда 68 биеден 22 құлын алынған. Енді 8 бие құлындағалы тұр.

Бұл мүмкіншілікке қарағанда, Солтүстік Қазақстан облысы колхоздарының жылқы шаруашылығын өркендетуде зор табыстарға жететіндігі сөзсіз.

«Универсал—2» тракторымен 132 гектар жер жұмыстап, 191 килограм жанар майды мөлшердегіден кем жұмсады. ЧТЗ тракторымен жұмыс істеуші Жүзбаев жолдас егіс кезінде 371 гектар жер жыртып, 1023 килограм жанар май үнемдеді. Тракторшы Григорьев, Фесиков жолдастар еңбек өнімін арттыруда үздік шықты.

Мереке атындағы социалистік жарыста алынған міндеттемені мал өсірушілер де аброймен орындап келеді. 1 июньге дейін мал өсірудің мемлекеттік жоспары қарамадан міндеттеме бойынша 102 процент орнына—104,6, жылқыдан 103 процент орнына—103,8 және қой-ешкіден 105 процент орнына—140 процент орындалды.

Мал шаруашылығының қызметкерлері тынбай еңбек істеп, қоғамдық мал басын үздіксіз өсіре беруде, сөйтіп алынған міндеттемені аброймен орындау үшін күш-қайрат жұмсауда. «Страна Советов» колхозының жылқышысы Айтуаров жолдас 48 биеден 46 құлын алып, оларды шығынсыз өсірді. Шопан Досжанов жолдас 100 саулықтан 121 қозы алды. Бұл төлдердің барлығы шығынсыз өсіп, ұқыпты бағудың нәтижесінде тәуліктік салмағын анағұрлым арттыруда.

Мал азығының құнарды берік қоры

ырдан тұяққа тұяқ өсірді. Сүт санын азық жоспарын қазірдің өзінде ымен орындады. Сауыншы Куликов өз өзінің қарауындағы сыйырларын еңтер сүт сауды, оның еңбегіне на ақы берілді. Мал шілер мал қыстатуға әзірлік жұмысқа алды. Олар жылқы қорасын 2 мың қой сиятын қора сала бастады.

Республикамыздың даңқты мал хұрметіне ұйымдастырылып отырған халықтық социалистік жарыстың алғашқы табыстарымыз осындай.

Бұл игілікті істің бастамасы ғана емес, мол өнім алу және мал шаруашылығын барған сайын өркендету үшін жұмыстар әлі көп. Қазір егінді түрде баптап күтсек ғана ода өнім аламыз. Сондай-ақ құнарлы мал қорынсыз және жылы қыстаус шаруашылығын өркендетуге болмай. Бұл міндеттерді мұлтіксіз орындау социалистік жарыс туын бұрынғы жоғары ұстаймыз, сөйтіп Республикамыздың даңқты мерекесіне лайықтылар әзірлейміз.

жасау ісіне ерекше назар аударымыз. 8 июньде колхоздар пішен кірісті.

Мен осы облыстағы Приешім атындағы колхоздарында болдым. Бұл пішен шабу жұмысы әлі көңіне алмаған көрінеді. Жұмыста ыргалығалышылық бар. Бұл кемшілікті жою керек. Киров және Буденный дағы, «12 лет Октября» және Батындағы колхоздарда болып, шаруашылығымен таныстым, егіс араладым, фермаларында болдым. Болған жердің барлығында да егін мы айтарлықтай көрінеді. Шыны колхоздардың колхозшылары мен шы әйелдері көктемгі егіс кезінде мы еңбек істепті.

«12 лет Октября» колхозының маларында ірі қара малдың күші екендігін көрдім. Бірақ, бұл қой шаруашылығын өркендетуге ғана бөлінебей келген көрінеді. Қой ұсақ. Біздің облыс колхоздарында қойлармен бұл қойлардың әлі көп айырма бар. Бұған қарағанда өнім ауданының зоотехникалық жәрдегерлік қызметкерлерінің қойшылығын өркендету ісіне ерекше назар аудару керек екендігін айта кету жа

ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ТАЛАНТТЫ ҰЛЫ

орыс мәдениетімен тәрбиеленіп, онда алдыңғы қатарлы ой-санаан прогресшіл-демократ бағытын-адамдардың бірі—Шоқан Шыңғысханов. Ол қазақ халқының көбірек, ұлы орыс халқымен дос көкседі, бірақ дегеніне жете алма-нда кетті.

20 жасында ғалым атағын ал-а, оқымыстыларының ішінде қа-қының өкілі болған, адам баласы-ымы табыстарына ат салысқан, жол ашқан, еліне үміт болған та-а. Шоқан тек қана бір пәннен-олған жоқ, сегіз қырлы білімі бар-ды.

Бала кезінде-ақ білімге ынтық. Ол 8—10 жасында қариялардан, да естіген тарихи әңгіме, өлең-ріп жазуды өдет етеді. 1847 жы-жасында Омскі қаласындағы Ка-тасына оқуға келгенде, бір ауыз-білмейді екен; бірақ, аз күн ішін-тілін үйреніп, зеректігі арқасын-а оқыған жолдастарының алдына Кернуста бір-екі жыл оқыған-ондағы оқытушылар Шоқанның-н болжап, асқан білімді, ғылыми-і баланы деп бағалаған. Шыныш-ан 14—15 жасында өзінің жол-а ел кезін, сол күнге дейін зерт-халықтарды, жер, су, ескі мұ-зерттеуді мақсат ететінін айтып. Сол бала кезінде-ақ Шоқан білім-гүріне ғана көңіл бөліп, бір бет-ай, заманындағы қоғам пікірі-асып, прогресшіл Белинскийдің-н түсініп оқыптың болған.

Шоқанның талантын жоғары-оның келешек қызметтері жөнін-береді, оның ата баласы болмай-ы болуына тілектес болып, жол-ның демократиялық бағытқа бе-сер еткен, оны орыс қоғамының-қатарлы ой-санасымен және бұ-қамын жеген прогресшіл демо-лц программаларымен таныстыр-палық Ресейдің кертартна саяса-ынағына іліккен петрашевшіл

салған Шоқан, әсіресе 1858 жылы Қаш-қарияны зерттеу еңбегінен шығыстың-атақты тарихшысы болып танылды. Ол-кезде Қашқарияның ішкі-сыртқы саяси-жағдайы жайсыз, сырттан келген адам-дарды Қытай үкметі қатты тексеріп, сая-си күдікті деп талса өлтіретін, әсіресе, Ресей адамдарын беттетпей тұрған кезі-болатын. Алайда, Шоқан Қашқарияда едә-уір уақыт болып, көптеген ғылыми дерек-тер жыйнады. Оның бұл деректері Қаш-қария, Қытай, Қоқан хандығының саяси-жағдайы, жергілікті халықтардың тари-хы, тілі, мәдениеті, кәсібі және сол жер-лердің географиялық материалдары еді.

Қашқариядан 1856 жылы елге келіп, оған 1860 жылы жоғары орынның ша-қыруы бойынша, Шоқан Петербурға бар-ты. Онда бір жыл тұрды. Сол аз уақыт-ішінде Шоқан көптеген еңбек жазды. Шо-қанның бұл еңбектері осы күнге де ғыл-ми бағасын жойған жоқ. «Жонгария-өчерктер», «Алты нұхәрдің жағдайы...», «Аблай» секілді белгілі еңбектерін сол-жылы жазып, баспаға берді. Университет-те атақты профессорлардың лекцияларын-тыңдан, ағылшын, француз тілдерін үйре-ніп, білімін толықтырды, «Азиялық де-партаментте» қызмет істеп, Азия жерле-рінің географиялық картасын жасау жұ-мысын басқарды. Сонымен қатар, астана-ның ішкі тұрмысымен жақсы танысады, реформа алдындағы тап тартысының-нненелісіп тұрған кезінде, демократия-ның жазушы, ақын, ғалымдармен байла-нысын күшейтеді.

Шоқанның қазақ халқының ой-санасы-даму тарихында да орны зор. Ол 60 жыл-ардағы орыстың классикалық филосо-фиясын әбден ұғынады және прогресшіл-көзқараста болды. Қазақ халқының қоғам-дық тұрмысына ойлана қарап, өзінше-пікірге келді. Мысалы, ол қазақтар-ды тез арада Европа мәдениетіне баулу-керек деп білді. Сол пікірін кеңейте ай-тып, қазақтар басқа халықтардың ізімен-барлық дәуірді бастап өткізуі мүлде ха-жет емес; қазақ халқының қоғамдық да-муы тез өрби алады. Оны ескі дәуірден-аттап өткіздіріп, бірден осы замандағы ев-ропалық мәдениетке жеткізу керек деген-пікірлерді айтты. Талдан қарағанда, Шо-қанның бұл пікірі өте терең ойланш-айтылған пікір. Ол маркстік тарихи ма-териализмді, диалектикалық материализм-ді білген жоқ. Сонда да, мұндай терең-ойға келуі оның даналығын көрсетеді.

Шоқан қазақтың қоғамдық ой-сана да-муына қысқаша, бірақ терең таныс

Балалар үйлеріне тыңғылықты көмек көрсетілсін

Архангельскі балалар үйі 1932 жылы ұйымдастырылды. Балалар үйінің тәрбие-шілері өнерпаз жас жеткіншектер тәрбие-леп өсіру ісіне көп еңбек сіңірді. Осы өт-кен жылдар ішінде көптеген жастар біз-дің балалар үйінде тәрбиеленіп, тәлім-тәрбие алды. Советтер Одағының Батыры В. Чижиков жолдас та осы балалар үйін-де тәрбиеленген болатын. Қазір балалар-үйінде 340 бала тәрбиеленіп жүр. Оқу-жасындағы 248 баланың 180 быйыл-біздің мектептен оқыды.

Быйылғы жылы мектепті бітірген 113 адам колхоздар мен совхоздарға және оқу-орындарына қызметке жіберілді. 55 бала-өздерінің туған-туысқандарына қайтары-лып берілді.

Балалар үйінің коллективі ауыл шаруа-шылық жұмыстарына көмектесуде. Бы-йылғы көктемгі егіс кезінде 23 бала кол-хоздарда жұмыс істеді. Оларға колхоз-шылар қамқорлық жасап, тұрмыс хажет-терін өтеуде күнбе-күн көмек көрсетті. Әсіресе «Земледельец», «Путь Ильича» колхоздарында жұмыс істеп жүрген бала-ларға ойдағыдай жағдай жасалды.

Бірақ, балалар үйінде тәрбиеленушілер-дің тұрмыс хажетіне кәсіп орындарының-басшылары жеткілікті назар аудармай, олардың жұмыс істеуіне тыңғылықты-жағдай жасамай келеді. Мәселен, балалар-үйінде тәрбиеленген 5 бала өткен жылғы-сентябрь айында «Қазақстанның 20 жыл-дығы» және «Қазақстанның 10 жылды-ғы» атындағы колхоздарға жұмысқа жі-берілген еді. Бұл колхоздардың басшыла-ры олардың өнімді жұмыс істеуіне еш-қандай жағдай жасамады.

Оқу жасындағы тәрбиеленушілерді оқу-дан қалдырмау үшін оларды керекті-книім-кешекпен қамтамасыз еттік. Бала-ларды тамақтандыру ісі де өткен жылда-ғыға қарағанда быйыл едәуір жақсарды.

Балалардың денсаулығы байқалып, ауруларға дереу жәрдем көрсетіліп оты-рылды. Балалар үйінде бір фельдшер жә-не 2 дәрігерлік сестра қызмет істейді. Олар ауру балаларға дереу жәрдем көр-

Еңбек өнімін арттыруда

Н. заводдың жұмысшылары мен ин-женер-техник қызметкерлері кеменгер кө-семіміз Сталин жолдастың халыққа арна-ған үндеуімен жігерленіп, бейбітшілік-күндерде де еңбек өнімін арттыруда, сөй-тіп өндіріс жоспарын бұрынғыдан да ар-тық орындауда.

Гаткер жолдас бастық болып істейтін

сетеі. Сол сыяқты ауруларды емдейтін-2 корпус бар.

Бізге тәрбиеленушілер арасында оқу-тәрбие жұмысы да айтарлықтай жөнге-қойылды. Жоспар бойынша күн-сайын-тәрбиеленушілер арасында газет-журнал-дар оқылады. Пионерлер бөлмесі кітап-және газеттермен толықтырылды.

Алайда балалар үйінде тәрбиеленуші-лердің мәдениетті тұруына, жақсы тыны-ғуына, олардың оқудан тыс уақытта-қол өнерін үйренуіне бізде жеткілікті-жағдай жасалмай отыр. Оның сесібі біз-де барлығы 17 корпус бар. Оның 14 кор-пусында балалар тұрады. Бірақ бұл үй-лер түгел жөндеуді керек қылады. Мұны-мен қатар балалардың төсек орны да-жеткіліксіз. Сол сыяқты, бізде үстел, орындықтар да, балалардың киім-кешегі-де әлі жеткіліксіз. Әсіресе балалар үйіне-берілуге тиісті азық-түлікті уақытында-ала алмаймыз. Қазақ ССР Халық Комис-сарлары Советінің 1945 жылғы 12 ян-варьдағы қаулысы бойынша, облыстық-сауда бөлімі балалар үйіне тиісті азық-түлік алатын рұхсат қағазды күні бұрын-жіберуге тиіс болса, біз бұл рұхсат қа-ғазды кеш аламыз, сондықтан азық-тілік-ті уақытында ала алмаймыз.

Нақтылы көмек көрсетіп отыру мақса-тында облыстық колонершілер одағы мен «Луч Ленина» колхозы балалар үйін өзде-рінің қамқорлығына алған болатын. Бі-рақ, «Луч Ленина» колхозынан басқа-қамқорлығына алушылардың бірде-бірі-осы күнге дейін ешқандай көмек көрсет-пей келеді. Ал, облыстық колонершілер-одағының басшылары тек уәде берумен-ғана тынып жүр.

Қорытып айтқанда, балалардың тұр-мыс жағдайын неғұрлым жақсарту жөнін-де шаруашылық және сауда орындары-ның көмегі жеткіліксіз болып отыр.

Балалар үйінде оқу-тәрбие жұмысын-шын мәнінде жақсарту үшін облыстық-оқу бөлімі қолма-қол көмек көрсетсе екен.

Г. АДАМҚҰЛОВ,
Петропавл ауданындағы Архангельскі балалар үйінің директоры.

Венгрияның соғыс қыймылдарын жүргізуі және совет-жерін басып алуы нәтижесінде Советтер Одағына келтірген-зиянды өтеу есебіне Венгрияның товар тапсыруы туралы-ССР Одағы Үкметі мен Венгрияның Уақытша Ұлт Үкметінің-арасында жасалған Келісімге қол қойылуы

1945 жылғы 20 январьдағы уақытша-бітім туралы Келісімнің 12-статьясын-жүзеге асыру жөнінде Советтер Одағы-Үкметі мен Венгрияның Уақытша Ұлт-Үкметі арасында болған келіс сөздер нә-тижесінде быйылғы 15 июньде Будапешт-қаласында Венгрияның соғыс қыймылда-рын жүргізуі және совет жерін басып-алуы нәтижесінде Советтер Одағына кел-тірген зиянды өтеу есебіне Венгрияның-товар тапсыруы туралы Келісімге қол-қойылды.

Уақытша бітім туралы келісімнің 12-статьясында көрсетілген 200 миллион-америка доллары сомасында товар тап-сыру ісі 1945 жылғы 20 январьдан-1951 жылғы 20 январьға дейінгі мер-зім ішінде жыл-жылға бөліп тапсыру-төртбілем жүргізіледі.

Келісімде машина жабдығы, кемелер,

астық, мал тағы басқа товарлар тапсыру-көрсетілген. Мұнымен қатар тапсырылуға-тиісті товарлардың тізімі мен аттары сол-сыяқты оларды тапсыру мерзімдері та-ғайындалған.

Тапсырылатын товарлардың бағасы-1938 жылғы баға бойынша америка дол-ларымен өнеркәсіп жабдығына 15 про-цент және қалған басқа товарларға 10-процент үстеме баға қойылатын болып-белгіленген.

Келісім жасау жөніндегі келіс сөздер-толық өзара ұғынысушылық рухында-етті.

Келісімге Совет Үкметінің тапсыруы-бойынша Советтер Одағының Маршалы-К. Е. Ворошилов және Венгрия Үкметі-нің тапсыруы бойынша бас министр Г.-Миклош қол қойды. (ТАСС).

Одақтастардың соғыс шығынын төлеттіру комиссиясы іске кірісті

21 июньде Москвада одақтастардың со-ғыс шығынын төлеттіру жөніндегі ССРО-Сыртқы Істер Халық Комиссарының орын-басары И. М. Майский басқарған Комис-сияның бірінші мәжілісі болды.

И. М. Майский сэр Вальтер Монктон-мен Елші Э. Поули басқарған Британия-және Америка өкілдерін достық ықласпен-күттықтады.

Сэр Вальтер Монктон мен Елші Поули

өз өкілдерінің атынан күттықтауға жауап-қайтарды. Одақтастардың соғыс шығы-нын төлеттіру комиссиясының міндеті-Қырым конференциясы қарарларының не-гізінде одақтастардың соғыс шығынын тө-леттіру жоспарын жасап, оны өз үкметте-ріне ұсыну болып табылады. Үш делегат-тез арада тиімді нәтижеге жету үшін тех-никалық мәселелерді қарауға дереу кірі-суді ұйғарды.

Тынық мұхиттағы соғыс

ЛОНДОН, 21 июнь. (ТАСС). Рейтер-агенттігінің хабары бойынша, Тынық-мұхиттың оңтүстік-батыс бөлегіндегі-одақтастардың қарулы күштері біріккен-командованиесінің штабы Лусон аралын-да (Филиппин) америка әскерлерінің-Изабела провинциясының ең басты қала-сын алғандығын хабар етті.

Одақтастар самолеттері Баликпапанға

(Борнео аралы) шабуыл жасаған. ВАШИНГТОН, 21 июнь. (ТАСС). АҚШ-тың Тынық мұхиттағы флотының штабы-америка әскерлерінің дереу алға басыу-нәтижесінде Окинава аралында жапон-дардың бірінен-бірі қол үзген үш аудан-да қоршауға алынғандығын хабар етті.

19 июньде Американ авиациясы Саки-сима аралын бомбалаған.

Канадада бұқара палатасына сайлаудың қорытынды нәтижелері

ОТТАВА, 21 июнь. (ТАСС). Кеше Кана-да қарулы күштерінің сайлаулар-да дауыс беруінің нәтижелері жариялан-ды.

лардың мандат саны өзгермеген. Хабарға қанық топтардың болжауы бо-йынша, 245 мүшеден барлығы 129 мүше

қанды Ресейлік География қоғамы елікке ұсынып, ғалымдар қатарына жолына арымай-талмай барымен еңбек етіп, сирек кездесетін әдеби мұраларды жыйнауға күш

спардан тыс 7 мың сомның бұйымын өндіріді

СПАРДАН ТЫС 7 МЫҢ СОМНЫҢ БҰЙЫМЫН ӨНДІРДІ

павлдағы Сталин атындағы қол артелінің жұмысшылары Со Одағының Маршалы Сталин жо халыққа арнаған үндеуімен жігер ілек сыбаға жұмыс істеді. Сей айының 20 күндік жұмыс жос толық орындап, жоспардан тыс 7 ның бұйымын өндіріді.

а жолдас бастық болып істейтін сушылар цехының жұмысшылары з-ұйымдастыру жұмыстарын өнді анысрмаларды орындау мүддесіне

ұлы орыс халқы мен қазақ халқының тарихи тағдыры бірлігін танып, екі ара да достық болуды көкседі. Оның қалдыр- ган асыл еңбектері еліміздің социалистік мәдениетіне мұра болып қосылды.

Х. АЙДАРОВА.
(«Социалистік Қазақстан» газетінен).

тапсырманы үнемі 120—160 процент орындады. Бұл цехтың басқа да бірсып- ра жұмысшылары еңбек үлгісін көрсетіп жүр.

Цехтың бас шебері Каргаполова жол- дас жас жұмысшыларға нақтылы көмек теседі. Олармен үнемі бірге болып, жас-

сай жүргізе білу нәтижесінде күнделік жұмыс мөлшерін 100—150 процент орындады.

Малоникова жолдастың басқаруындағы тігіншілер бригадасының мүшелері өзара социалистік жарыста алған міндеттемелерін аброймен орындау үшін стахановтық вахтаға тұрып, күнделік жұмыс мөлшерін екі есе орындап жүр. Стахановшы Рома- нова, Жұманова және Ефимов жолдастар жұмыс уақытымен санаспай үзіліссіз ең- бек істеуде. Осының нәтижесінде күнде-

лік жұмыс тапсырмаларын артығымен орындап келеді.

Соңғы уақытта үгіт-көпшілік жұмысы ойдағыдай жүргізілуде. Алдыңғы қатарлы лардың жұмыс тәжірибесі көпшіліктің игі лігіне айналдырылады. Цехтарда қабырға газеттері мен жауынгерлік листоктар үз- бей шығарылып, бұларда стаха- новшылардың жұмыс тәжірибесі жазыла- ды. Соның нәтижесінде стахановшылар мен екпінділер қатары өсуде.

З. СЕКЕНОВ.

Есілбайдың әңгімесі

тан бұрын Есілбай жас буындар- елеген қарапайым ауыл мұғалім інісі еді.

іңгі тамақты Минскіден ішіп, ат- коналқаға Москваға жетеміз» деп кеселді немістер жүрген жерінде ісіреттің уын шанып, шығысқа ілене ұмтылып келе жатқанда ғалімі Есілбайдың да бейбіт зылды. Кешегі қыз мінезді жас ді кеудесі намысқа толған сұр солдат болды. Оның әкесі Қазы-

іштен қолда өсірген, ұлдан не пайда а пайза алмас» деп Есілбайды ңдырып, ақ батасын берді де жо стандарты. Аттанар сағатта Есіл- лік жолдасы Мәриямның қолы- п.

батынды орындамай босағамды ын, өнді оралып келгенше қош і. —Мен майданда қатардағы жауынгер- ден капитан дәрежесіне дейін өстім. Ешбір әскери мектепте оқымағаным өздеріңізге аяп. Мен майданда тәрбиелендім. Ұрыс үс- тінде қабырғам қатып, буыным бекіді.

1942 жылғы февраль. Біздің бөлімше ге немістерді Н. қыстағынан қуып шы- ғару жөнінде бұйрық берілді. Деревняға түс-түстан шабуыл жасадық. Шеткі үйге орнатылған неміс пулеметі нөсерлесте оқ жаудырып, бас көтертпеді. Батальон ко- мандірі маған неміс пулеметін жою жө- нінде бұйрық берді. Жарылғал снаряд тү- тінін бүркеңіп, жаудың бекінісіне қарай еңбектей жөнелдім. Жақындап ба-

Колхоз бригадасының басы. Кешкі уа- қыт. Май айының самал желі жаңа ғана иешегін атқан қызғалдақтарды бөбегін андизеген мейірімді анадай тербетеді. Ақ- ша бұлттар зеңгір көкті көлбей тербеле көшіп барады. Колхозшылар мәдениет қо- сының алдына жыйналған. Бөріде әлде неш кұмарта күткендей, жүздері қуаныш ты.

Ортада орта бойлы талдырмаш сұр жі- гіт Есілбай, жанында Мариям оның оң жағында колхоз председателі Қозыбай Қа- зыбеков жолдас. Осында домбырасын қо- лына алып, жырт тегін ағытып, халық ақыны Темірғали да отыр.

Колхозшылар Есілбайдан әңгіме айту- ды сұрады. Есілбай төрт жыл бойы аң- сап сағынған ауыл адамдары қолқа сал- ған соң жауынгерлік өмірінен әңгіме айт- ты. Батырдың әңгімесін ауыл адамдары зер сала тыңдады.

—Мен майданда қатардағы жауынгер- ден капитан дәрежесіне дейін өстім. Ешбір әскери мектепте оқымағаным өздеріңізге аяп. Мен майданда тәрбиелендім. Ұрыс үс- тінде қабырғам қатып, буыным бекіді.

1942 жылғы февраль. Біздің бөлімше ге немістерді Н. қыстағынан қуып шы- ғару жөнінде бұйрық берілді. Деревняға түс-түстан шабуыл жасадық. Шеткі үйге орнатылған неміс пулеметі нөсерлесте оқ жаудырып, бас көтертпеді. Батальон ко- мандірі маған неміс пулеметін жою жө- нінде бұйрық берді. Жарылғал снаряд тү- тінін бүркеңіп, жаудың бекінісіне қарай еңбектей жөнелдім. Жақындап ба-

рып, жау пулеметінің қай жерге орналас- қандығын байқадым да оған дәлелі гра- ната лақтырдым. Немістің бекінісі талқан- далып, төрт гитлершіл қолға берілді.

Немістер тосқауылға бекініп, бөлімдері міздің алға басуына кедергі жасады. Ди- визия командирінің бұйрығы бойынша, мен взводты басқарып, жаудың ту сыр- тына өттім. Тағайындалған мерзімде не- гізгі күштеріміз немістерге майдан жақ- тап шабуыл жасады. Дәл осы кезде мен де взводымды немістердің ту сыртынан шабуылға бастадым. Зәресі ұшқан неміс- тер үрейленіп, бет-бетімен зытты. Көпші- лігі оққа ұшып, едәуір немістер қолға түсірілді. Кешікпей негізгі күштеріміз қа- ланы алды. Сөйтіп мен басқарған взвод бүкіл құрамамыздың алға басуын қамтй- масыз етті.

Неміс-фашист басқыншыларға қарсы ұрыстарда көрсеткен ерліктерім үшін «Александр Невский», Қызыл ту, бірінші дәрежелі Отан соғысы ордендерімен, «Ба- тырлығы үшін», «Жауынгерлік ерлігі үшін» медальдарымен наградалдым.

Ауыл адамдары Есілбайдың айтқан әң- гімесіне де, оның жорықтағы ерлік істері не де өте риза болды. Халық ақыны Те- мірғали батырға арнап жырт толғады:

—Ерім бар Есілбайдай батыр туған, Ерегіскен дұшпанды қанмен жуған. Құрбан ғып жас өмірін елім үшін, Өз басын оққа байлап жауды қуған. Ұрыста талқан етіп жауқамалың Қолмен оқ, ауызбен от шапты жалың. Ерлігін Есілбайдың ел біледі, Талай рет таңдандың жұрттың бәрін.

Сапархан ШАЙМЕРДЕНОВ.

Завод жұмысшылары мен инженер-тех- ник қызметкерлер коллективі республика- мыздың 25 жылдығы атындағы социалис- тік жарысты кеңінен өрістетіп, еңбек өнімін барған сайын арттыруда.

Ж. ҚАПЫШЕВ.

Мерекені лайықты қарсы алады

Н. заводының жұмысшылары мен ин- женер-техник қызметкерлері соғыс күнде- рінде майдандағыша еңбек істеп, Қызыл Армияның неміс-фашист басқыншыларды біржолата талқандауына көмектесті. Сөй- тіп олар Қызыл Армияның тарихи жеңісі не өздерінің үлесін қосты.

Завод коллективі Советтер Одағы ха- лықтарының Ұлы Отан соғысы жеңіспен аяқталғаннан кейін де еңбек өнімін арт- тыра түсеті, еңбек үлгісін көрсетті. Со- ның нәтижесінде завод жұмысшылары үш айдың өндірістік жоспарын едәуір арты- ғымен орындап, 15 мың сомның жабды- ғын үнемдеді, өнімнің түсер бағасын 7,2 процент кемітті.

Жұмысшылар еңбек өнімін арттыру үшін күресуде. Жуырда Балашов жолдас бастық болып істейтін цехта стаханов- шылардың өндірістік мәслихаты өткізіл- ді. Мәслихатта Қазақ ССР-ның 25 жыл- дығы атындағы социалистік жарыста ал- ған міндеттемелердің орындалу барысы туралы мәселе қаралды. Мұнда стаханов- шылар жұмыстағы елеулі кемшіліктерді атап көрсетіп, ол кемшіліктерді жою шараларын белгіледі.

Соңғы айда завод коллективі өндірістік жаңа табыстарға ие болды. Мұн- да ондаған стахановшылар күнделік жұмыс мөлшерін 250—300 процент орындайды. Мәселен, слесарь Салькова, токарь Шафеева жолдастар июнь айы- ның онкүндік тапсырмасын 270—300 процент орындады.

Завод басшылары өндірісте қаблеттік көрсетіп, жұмысшыларды қажырлы ең- бекке жұмылдыра білді. Мәселен Григорь- ев, Губин жолдастар іскер басшылардың бірі. Олар басқарған цехтар өндірістік тапсырманы ай сайын артығымен орын- дап отырады.

Завод коллективі қол жеткен табыста- рын баянды ете отырып, бұдан былай да еңбекте зор табыстарға жетеді. Сөйтіп республикамыздың ширек ғасыр жасаған күнін лайықты қарсы алады.

Ж. ЕРҒАЛИЕВ.

Одақтастар әскерлері гитлершілдер тонап алған жаңа бағалы заттарды тапты

ЛОНДОН, 21 июнь. (ТАСС). Одақтас- тар әскерлерінің жоғарғы командованиясі штабындағы Рейтер агенттігінің тілшісі, американ әскерлерінің Германияда Регенс- бүрттегі Рейхсбанк бөлімшесі үйінің ас- тынан Европада гитлершілдер тонап алған жаңа бағалы заттарды тауып алғандығын хабар етті. Табылған бағалы заттар—ал- тын және күміс заттар, бағалы қағаздар мен аса қымбат нәрселер. Та- былған заттардың ішінде Прага қаласындағы орыс хақ діні шер- кеуінің сыйлық сақталатын алтын ыды-

сы, сол сыяқты алтын жалатқан заттар, алтын сағаттар және алтын жалатқан ба- ғалы металдар салынған бірнеше жәшік- тер бар. Шет елдердің табылған бағалы қағаздары Америка долларымен 3 милли- ард болып бағаланды. Мұның ішінде Австрия ұлттық қорының көптеген баға- лы заттары бар. Алтын және күміс зат- тар мен ақшаның бағасы 1 миллиард дол- лардан асады. Ескерткіш ретінде тағыл- ған заттарды гитлершілдер қырғын за- герлеріндегі тұтқындардан алған.

Крупнка сот құрылады

НЬЮ-ЙОРК, 21 июнь. (ТАСС). Юнайтед Пресс агенттігі тілшісінің Эссеннен бер- ген хабары бойынша, Британия соғыс өк- мет орындарының өкілі Германияның атыңшулы өнеркәсіп несі Крупниты соғыс полициясының оның белгісіз бір жердегі

мекенінен алып келгендігін мәлімдеген. Соғыс қылмысшысы ретінде Крупн сот- қа тартылмақ.

Жауапты редактор
В. ОСПАНОВ.

Оқу Халық Комиссариатының Петропавл дағы оқытушылар училищесі 1945—46 оқу жылына оқушылар қабылдайды.

Оқытушылар училищесіне орталау мек- теп көлемінде және орта мектептің 7 кла- сы көлемінде білімі бар 14тен 25 жасқа дейінгі азаматтар қабылданады. Оқу мерзі- мі 3 жыл. Училище бастауыш мектептер үшін маман оқытушылар дайындайды. Оқу ды өте жақсы бітіргендер орталау мектеп терге қызметке жіберіледі.

Негізгі пәндер бойынша оқуды жақсы үлгірген оқушылар емтихансыз қабылдана- ды. Басқа оқушылардан мына пәндер бой- ынша емтихан алынады: орыс тілінен (жазбаша және ауызша), есептен (жазбаша және ауызша), географиядан (ауызша), Конституциядан (ауызша).

Қабылдау емтиханы августын 20нан 25не дейін қабылданады. Орта мектептің 8—9 кластарын бітірген оқушылар емтихансыз қабылданады. Училище оқуды майданғы барлық оқушыларды стипендиямен, нан жө- не азық-карточкаларымен, тамақпен және басқа қаладан келгендерді жатақ үймен қамтамасыз етеді.

Қазақ, татар, ұйғыр балалары, балалар үйлерінде тәрбиеленушілер мен жетім ба- лалар, қызыләскерлер мен кіші командир- дердің балалары, Отан соғысы майданында қаза тапқан жауынгерлердің балалары, пен- сия алушылардың балалары училищеге оқығаны үшін ақы төлеуден босатылады.

Училищеге түсем девшілер мына доку- менттермен бірге директордың атына өті- ніш жіберу керек: білімі туралы куәлік, өмір баяны, денсаулығы туралы анықтама, 2 фото суреті.

Училищенің адресі: Петропавл қаласы, Коммунист көшесі, 76-үй.

ДИРЕКЦИЯ.

Петропавлдың Мемлекеттік оқытушылар институты 1945—46 оқу жылына тарих-әде- биет және жаратылыс-география факультет теріне оқушылар қабылдайды.

Институтқа кемінде 9 класс көлемінде бі- лімі бар 17ден 35 жасқа дейінгі ер, әйел азаматтар қабылданады.

Орта мектептерді өте жақсы бітіргендігі жөнінде аттестаты бар азаматтардан қабыл- дау емтиханы алынбайды. Басқа азаматтар дың бәрі мына пәндер бойынша қабылдау емтиханынан өтеді:

1. Тарих-әдебиет факультетіне
а) Орыс тілі және әдебиеттен; б) ССРО халықтарының тарихынан;
в) ССРО Конституциясынан.
2. Жаратылыс-география факультетіне
а) Жаратылыс танудан; б) география- дан; в) орыс тілінен; г) ССРО Конститу- циясынан.

Өтініш бұйылғы 31 августқа дейін қабыл- данады. Өтінішті институт директорының атына жіберу керек. Өтініште оқушының таңдап алған факультеті көрсетіледі.

Өтінішпен бірге мына документтер: өмір баяны, орта дәрежелі мектепті бітіргендігі туралы аттестат (түп нұсқасы), 3 фото су- реті, әскери қызметке қатысы (әскери қыз- метке міндеттілер үшін) туралы анықтама жіберіледі. Паспортты оқушының өзі кел- генде көрсетеді.

Қабылдау емтиханы сентябрінің 1нен 20 на дейін өткізіледі. Оқушылар стипендия- мен, жатақ үймен, асханамен қамтамасыз етіледі.

ИНСТИТУТ ДИРЕКЦИЯСЫ.

Глававтокторсбытка: машинашы — секретарь, бйым сұрыптаушы, жүк тиеу- шілер, күзетшілер, бухгалтерлер керек. Адрес: Ленин көшесі, 59-үй.